

**CONTRIBUȚII ALE EVREIMII TIMIȘORENE LA BOGĂȚIA  
MULTICULTURALĂ A ORAȘULUI - PERSONALITĂȚI DE MARCĂ**  
*CONTRIBUTIONS OF TIMIȘOARA'S JEWISH COMMUNITY TO THE  
MULTICULTURAL RICHNESS OF THE CITY - FAMOUS PERSONALITIES*

**Maria Neumann (1905 – 2003)**

**Matematiciană, profesoară**  
*Mathematician, professor*



Maria Neumann a fost o matematiciană care s-a distins prin cercetări în geometriile neeuclidiene, inclusiv în domeniul moștenirii științifice a lui János Bolyai. A studiat matematica la Universitatea Regele Ferdinand din Cluj. La încheierea studiilor în 1930, ca evreică, nu a avut posibilitatea de a rămâne în învățământul universitar. A predat la Liceul Israelit și în paralel la Liceul de stat de fete Carmen Sylva din Timișoara, de unde a fost concediată în urma „legilor rasiale” din anul 1940. Maria Neumann a avut elevi care s-au distins ulterior ca matematicieni și oameni de știință, precum Emeric Deutsch, Francisc Radó, Bernhard Rothenstein, George Lusztig și alții.

*Maria Neumann was a mathematician who distinguished herself by researching non-Euclidean geometry, including works that followed János Bolyai's scientific heritage. She studied mathematics at King Ferdinand University in Cluj. At the end of her studies in 1930, as a Jew, she did not have the opportunity to work in higher education. She taught at the Jewish High School and at „Carmen Sylva State High School for Girls” in Timișoara. From the latter she was fired following the anti-Jewish racial discrimination laws of 1940. Maria Neumann's students later distinguished themselves as mathematicians and scientists, such as Emeric Deutsch, Francisc Radó, Bernhard Rothenstein, George Lusztig and others.*

În timpul regimului comunist, a predat câțiva ani la Institutul Pedagogic din Timișoara, iar în perioada 1962-1971 a fost conferențiară universitară. În anul 1968 a susținut examenul de doctorat. Maria Neumann a colaborat cu prof. Nicolae Mihăileanu la redactarea unor manuale asupra bazelor geometriei. În anul 1971 a ieșit la pensie. A publicat, printre altele, lucrări în domeniile geometriei neeuclidiene și proiective, despre instrumentul algebric, logică și axiomatică.

*During the communist regime, she taught for several years at the Pedagogical Institute in Timișoara, and between 1962-1971 she was an associate professor at the University. In 1968 she obtained the doctorate in mathematics. Maria Neumann collaborated with professor Nicolae Mihăileanu in writing textbooks on the basics of geometry. She published works on non-Euclidean and projective geometry, on the algebraic instrument, logic and axiomatic systems.*

Scriitorul și omul de știință György Mandics a caracterizat astfel personalitatea și opera Mariei Neumann: „Activitatea talentatei matematiciene Maria Neumann se bazează pe o gândire abstractă foarte dezvoltată, pe o cultură matematică mult superioară mediului în care trăia. Ceea ce a realizat ea rămâne cu siguranță o opera solidă.”

*Writer and scientist György Mandics characterized Maria Neumann's personality and work as follows: “The activity of the talented mathematician Maria Neumann is based on a highly developed abstract thinking, on a mathematical culture far superior to the environment in which she lived. What she has achieved certainly remains a solid work.”*